

Numere reale

Numere scrise în baza 10

$\overline{abcd} = a \cdot 10^3 + b \cdot 10^2 + c \cdot 10 + d$, a, b, c, d cifre $\in \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$, $a \neq 0$;

$\overline{a,bcde} = a + b \cdot 10^{-1} + c \cdot 10^{-2} + d \cdot 10^{-3} + e^{-4}$, a, b, c, d, e cifre;

Fracții

- Frații zecimale finite: $\overline{a,b} = \frac{ab}{10}$; $\overline{a,bc} = \frac{abc}{100}$.

- Frații zecimale periodice

- simple $\overline{a,(b)} = \frac{\overline{ab} - a}{9}$; $\overline{a,(bc)} = \frac{\overline{abc} - a}{99}$

- mixte $\overline{a,b(c)} = \frac{\overline{abc} - \overline{ab}}{90}$; $\overline{a,b(cd)} = \frac{\overline{abcd} - \overline{ab}}{990}$.

Puteri naturale ale numerelor reale

1. $(+a)^n = +a^n$

2. $(-a)^{2n} = +a^{2n}$

3. $(-a)^{2n+1} = -a^{2n+1}$

4. $a^m \cdot a^n = a^{m+n}$

5. $a^m : a^n = a^{m-n}$, $a \neq 0$

6. $a^m \cdot b^m = (a \cdot b)^m$

7. $a^m : b^m = \left(\frac{a}{b}\right)^m$, $b \neq 0$;

8. $\frac{1}{a^m} = \left(\frac{1}{a}\right)^m = a^{-m}$, $a \neq 0$;

9. $(a^m)^n = a^{mn} = (a^n)^m$;

10. $a^0 = 1$, $a \neq 0$;

11. $0^n = 0$, $n \neq 0$, $n \in \mathbf{N}$.

Puterile numerelor reale se extind atât pentru exponenți raționali pozitivi sau negativi, cât și pentru exponenți reali, puterile reale fiind definite cu ajutorul șirurilor de puteri raționale. Aceste puteri au proprietăți identice cu exponenți numere naturale.

Identități fundamentale

Oricare ar fi $x, y, z, t, a, b, c \in \mathbf{R}$ și $n \in \mathbf{N}$, avem:

1. $a^2 - b^2 = (a - b)(a + b)$;

2. $(a + b)^2 = a^2 + 2ab + b^2$;

3. $(a - b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$;

4. $4ab = (a + b)^2 - (a - b)^2$;

5. $(a^2 + b^2)(x^2 + y^2) = (ax - by)^2 + (ax + by)^2$;

6. $a^3 - b^3 = (a - b)(a^2 + ab + b^2)$;

7. $a^3 + b^3 = (a + b)(a^2 - ab + b^2)$;

8. $x^3 + y^3 + z^3 - 3xyz = (x + y + z)(x^2 + y^2 + z^2 - xy - xz - yz)$;

9. $x^3 + y^3 + z^3 = (x + y + z)^3 - 3(x + y)(y + z)(z + x)$;

10. $a^4 - b^4 = (a - b)(a + b)(a^2 + b^2)$;

11. $a^4 + b^4 = (a^2 + b^2)^2 - a^2b^2$;

12. $a^5 - b^5 = (a - b)(a^4 + a^3b + a^2b^2 + ab^3 + b^4)$;

13. $a^5 + b^5 = (a + b)(a^4 - a^3b + a^2b^2 - ab^3 + b^4)$;

14. $(1+a)(1+a^2+a^4) = 1+a+a^2+a^3+a^4+a^5$;
15. $a^6+b^6 = (a^3-2ab^2)^2 + (b^3-2a^2b)^2$ (G. de Recquigny-Adanson);
16. $a^n-b^n = (a-b)(a^{n-1}+a^{n-2}b+\dots+ab^{n-2}+b^{n-1})$;
17. $a^{2n}-b^{2n} = (a^2-b^2)(a^{2n-2}+a^{2n-4}b^2+\dots+a^2b^{2n-4}+b^{2n-2})$;
18. $a^{2n+1}+b^{2n+1} = (a+b)(a^{2n}+a^{2n-1}b+\dots+ab^{2n-1}+b^{2n})$;
19. $(1+a+a^2+\dots+a^n)(1+a^{n+1}) = 1+a+a^2+\dots+a^{2n+1}$.

Radicali. Proprietăți

1. $\sqrt[m]{a} = a^{\frac{1}{m}}, a > 0$;
2. $\sqrt[m]{\frac{1}{a}} = \frac{1}{\sqrt[m]{a}} = a^{-\frac{1}{m}}, a > 0$;
3. $(\sqrt[m]{a})^m = a, a \geq 0$;
4. $\sqrt[m]{a} \cdot \sqrt[m]{b} = \sqrt[m]{ab}, a, b \geq 0$;
5. $\left(\sqrt[m]{\frac{1}{a}}\right)^m = \frac{1}{a}, a > 0$;
6. $\sqrt[m]{a} \cdot \sqrt[m]{b} \cdot \sqrt[m]{c} = \sqrt[m]{abc}, a, b, c, \geq 0$;
7. $\sqrt[m]{a} : \sqrt[m]{b} = \sqrt[m]{\frac{a}{b}}, a \geq 0, b > 0$;
8. $\sqrt[m]{a} \cdot \sqrt[n]{a} = \sqrt[m \cdot n]{a^{m+n}}, a \geq 0$;
9. $\sqrt[m]{a} : \sqrt[n]{a} = \sqrt[m \cdot n]{a^{n-m}}, a > 0$;
10. $\sqrt[n]{a^{nm}} = a^m, a \geq 0$;
11. $\sqrt[m]{a^n} = (\sqrt[m]{a})^n = a^{\frac{n}{m}}, a \geq 0$;
12. $\sqrt[mn]{a^{mp}} = \sqrt[n]{a^p}, a > 0$;
13. $\sqrt[m]{a^p} \cdot \sqrt[n]{b^q} = \sqrt[mn]{a^{pn} \cdot b^{qm}}, a, b \geq 0$;
14. $\sqrt[m]{\sqrt[n]{a}} = \sqrt[mn]{a} = \sqrt[n]{\sqrt[m]{a}}, a \geq 0$;
15. $\sqrt[m]{a^p} : \sqrt[n]{b^q} = \sqrt[mn]{a^{pn} : b^{qm}}, a \geq 0, b > 0$;
16. $\sqrt{a^2} = |a|, a \in \mathbf{R}$;
17. $\sqrt[2n+1]{-a} = -a^{\frac{1}{2n+1}} = -\sqrt[2n+1]{a}, a \geq 0$;
18. $(\sqrt[2n+1]{-a})^{2n+1} = -a, a \geq 0$;
19. $\sqrt{a} + \sqrt{b} = \sqrt{a+b+2\sqrt{ab}}, a, b \geq 0$;
20. $\sqrt{A \pm \sqrt{B}} = \sqrt{\frac{A+C}{2}} \pm \sqrt{\frac{A-C}{2}}$, dacă și numai dacă $A^2 - B = C^2$;
21. Expresia conjugată a lui $\sqrt{a} \pm \sqrt{b}$ este $\sqrt{a} \mp \sqrt{b}$ iar pentru $\sqrt[3]{a} \pm \sqrt[3]{b}$ este $\sqrt[3]{a^2} \mp \sqrt[3]{ab} + \sqrt[3]{b^2}$.

Modului unui număr real Definiție: $|x| = \begin{cases} -x, & \text{dacă } x < 0 \\ 0, & \text{dacă } x = 0 \\ x, & \text{dacă } x > 0 \end{cases}, \forall x \in \mathbf{R}$

Proprietăți: $\forall x, y \in \mathbf{R}$, avem:

1. $|x| = 0 \Leftrightarrow x = 0$;
2. $|-x| = |x|$;
3. $|x| = |y| \Leftrightarrow x = y$ sau $x = -y$;
4. $|x| = a \Leftrightarrow -a = x = a, a \in \mathbf{R}$;
5. $-|x| \leq x \leq |x|$;
6. $|x+y| \leq |x| + |y|$;
7. $|x-y| \leq |x| + |y|$;
8. $||x| - |y|| \leq |x-y|$;
9. $||x| - |y|| \leq |x+y| \leq |x| + |y|$;
10. $|xy| = |x| \cdot |y|$;
11. $\left|\frac{x}{y}\right| = \frac{|x|}{|y|}, y \neq 0$